

IKAVA
Vi har en del av historien din

Agder – et historisk tilbakeblikk

Agder - Egdafylke

- Kommer av folkegruppen *egdene*

Agd/egd – kan ha sammenheng med det germanske *ogd* som betyr å være skarp

- En del av Gulatingslag. Inndelt i skipreider

IKAVA

Vi har en del av historien din

- Lundar (Lund)
- Feta (Feda)
- Lista (Lista)
- Berg (Lyngdal)
- Vatn (Hægebostad)
- Fors (Vigmostad)
- Kalladaland (Marnardal)
- Hyljar (Søgne)
- Vea (Tveit)
- Sand (Lillesand)
- Bringsver (Landvik)
- Strengjareid (Tromøy)

INTERKOMMUNALT ARKIV I VEST-AGDER

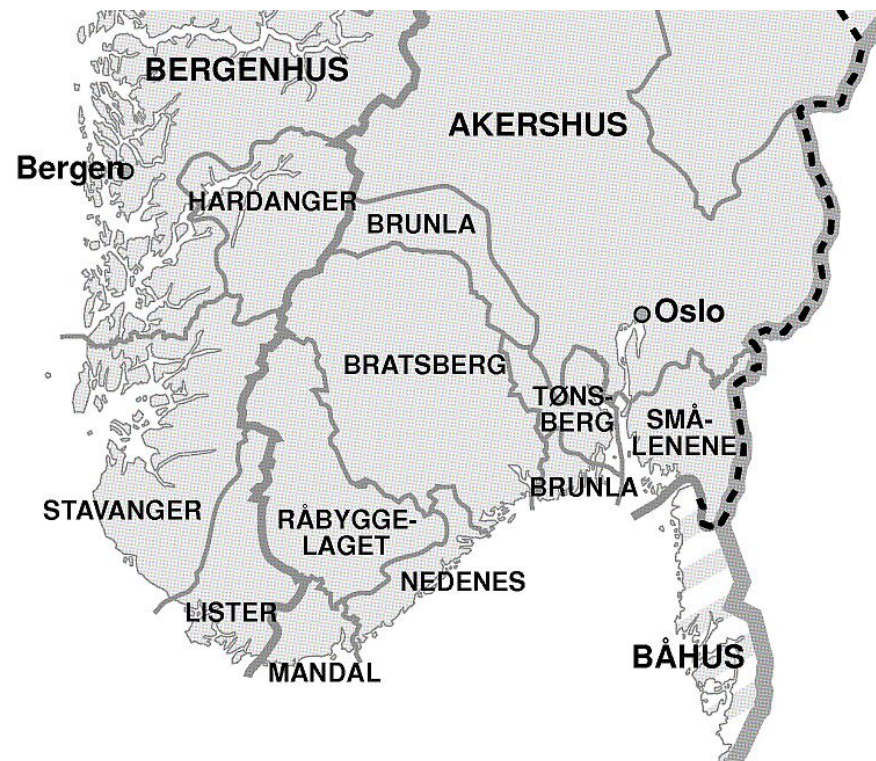
Agder i Middelalderen

- 1200-tallet. Syssel betegnelse på forvaltningsdistrikt
- Agder besto av to sysler, Aust-Agder og Vest-Agder (Nord-Agder)

Agder len 1300 - 1660

- Agder besto av fire len
 - Nedenes
 - Råbyggelaget
 - Mandal
 - Lister

- En eller flere lensherrer

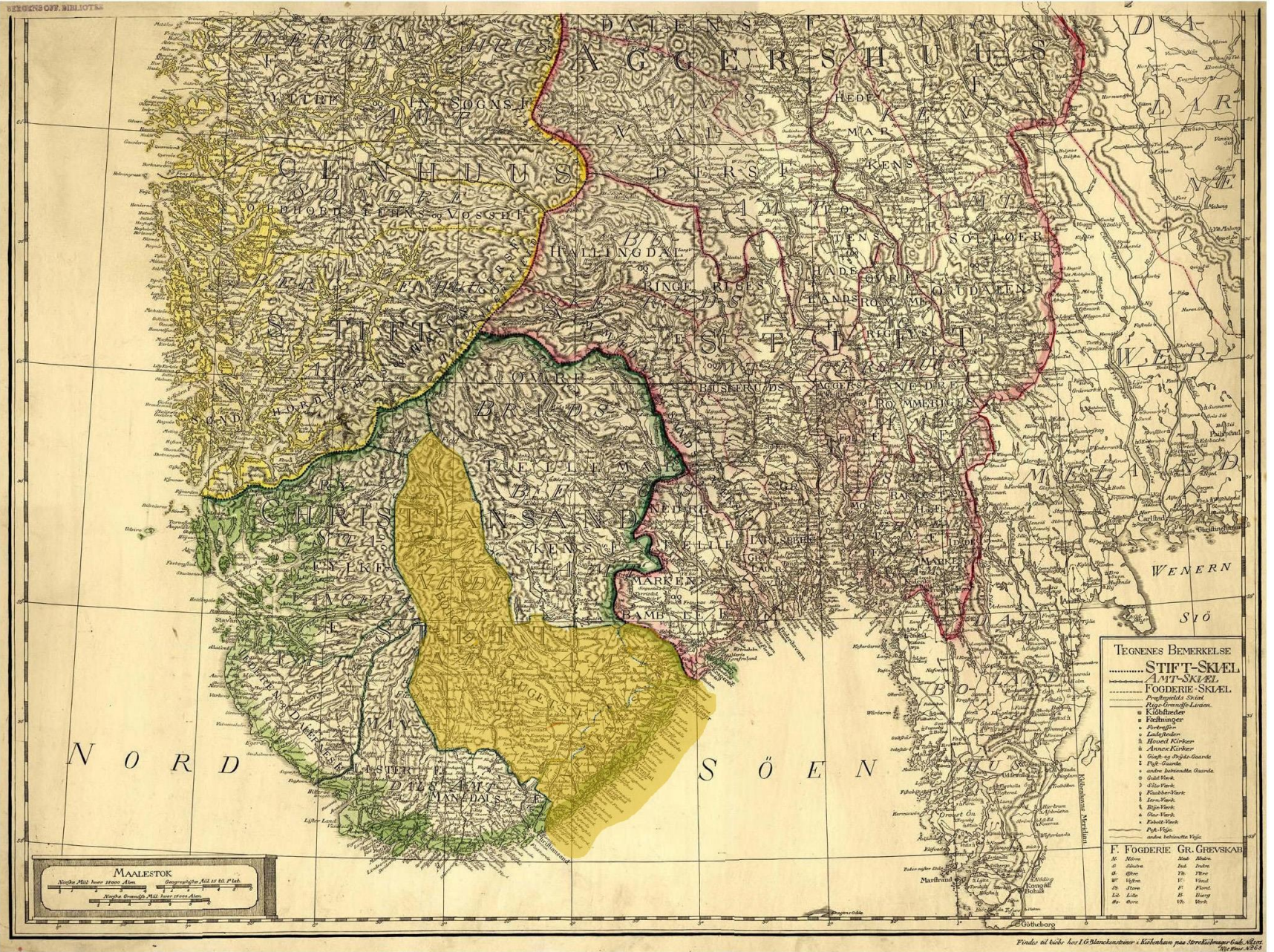
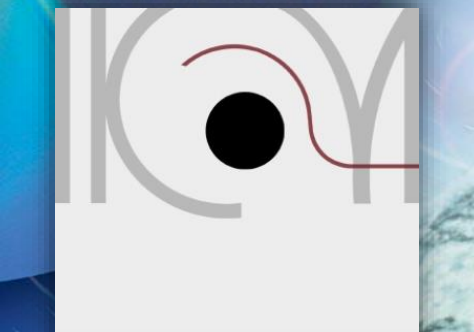
Amt

- 1662 – Norge delt inn i amt
 - Mer utbygd lokalt og regionalt embetsverk
- Agder: Fire len slått sammen til to amt
 - Nedenes og Råbyggelagets amt
 - Lister og Mandals amt

Mar 1837 den 4. Sept
Lars Pedersen
den blinde fra Sandholt

IKAVA

Vi har en del av historien din

Amtsinndeling 1785

Hovedamt (overamt, stiftamt)

- 1671: Norge delt inn i fire hovedamt
- Agershuus hovedamt
- Christianssands eller Agdesidens hovedamt
- Bergens hovedamt
- Trondhjems hovedamt

Christianssands stift

- Begge Agderamtene
- Pluss Bratsberg i Telemark og Stavanger i Rogaland

Stavanger stiftsby

Kristiansand stiftsby fra 1682

- Kirka i Kristiansand ble domkirke

Mar 1837
Larufsdal
Da blinn

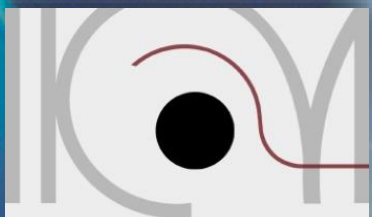
IKAVA

Vi har en del av historien din

yssel
rk

ke
ssel

Christianssands stift

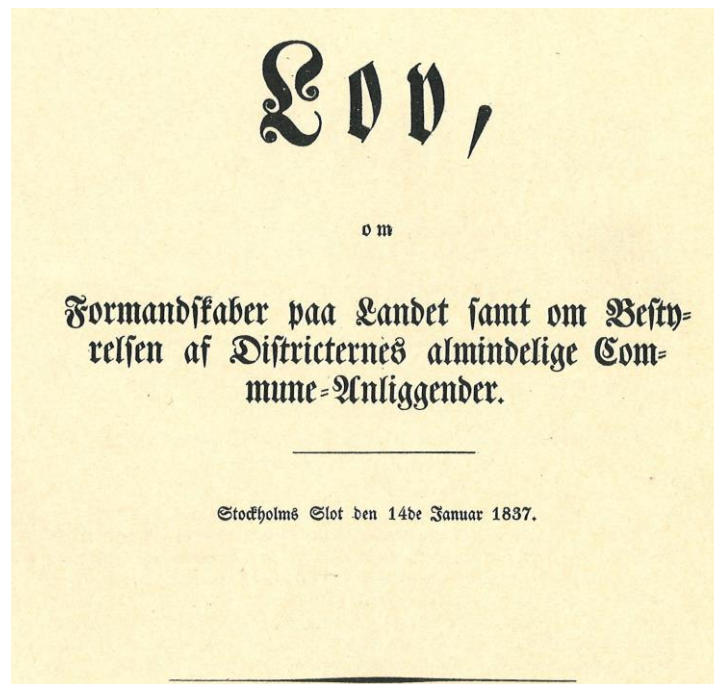
- 1691: Stiftamtmanden også amtmann for Nedenes og Råbyggelaget amt
- 1815: Stiftamtmanden amtmann for Lister og Mandals amt. Nedenes og Råbyggelaget fikk egen amtmann

Amtmannsuniform 1801

1837 – landet delt inn i kommuner

- Aust-Agder:
 - 5 bykommuner og
 - 17 landkommuner
- Vest-Agder:
 - 4 bykommuner
 - 18 landkommuner

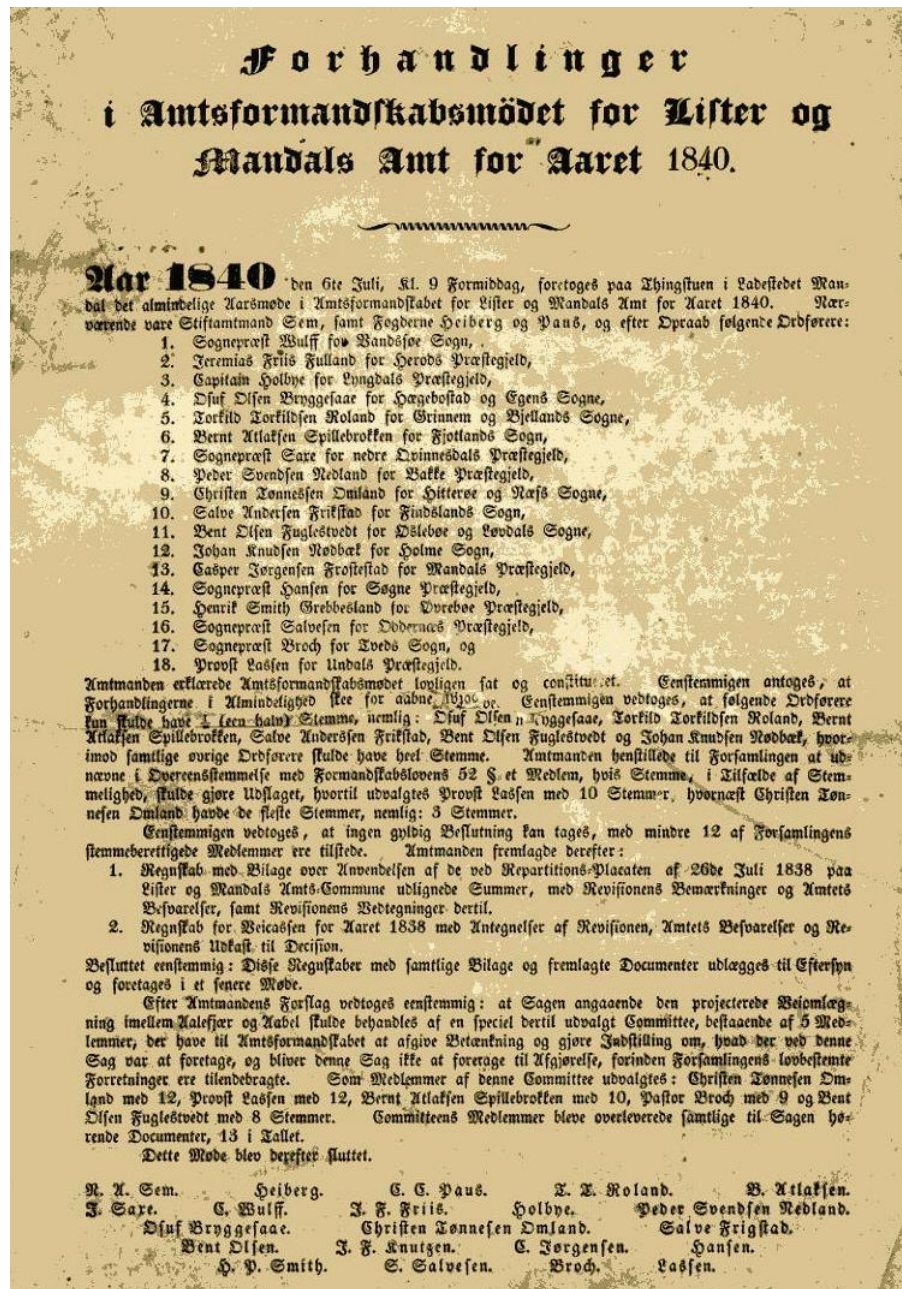

IKAVA
Vi har en del av historien din

1837 - Amtsting

Ordførere fra amtets
landkommuner utgjorde
tinget

1880 – Åseral bytter amt

IKAVA
Vi har en del av historien din

<i>Stats! -</i>	<i>Stiftamt mandal</i> <i>Åseral</i>	<i>27/12</i> <i>Åseral</i>
Optaget fra..... den...../..... Kl..... midd. af.....	Den norske Stats-Telegraf.	Expederet den <i>3</i> <i>18</i> Kl. <i>6-23</i> midd. af <i>Sachse</i>
Telegram fra <i>Christiania</i> No. <i>784</i> , <i>13</i> Ord., den <i>3/8</i> 18 <i>80</i> Kl. <i>6/10</i> midd.		
<i>Åseral er fra første</i> <i>September henlagt til</i> <i>Mandal</i> <i>Vogt</i> <i>Jörg Selmer</i> <i>(Lsgl)</i>		

1919 – Amt blir til fylke

- Lister og Mandals amt skifter navn til Vest-Agder fylke
- Nedenes amt skifter navn til Aust-Agder fylke

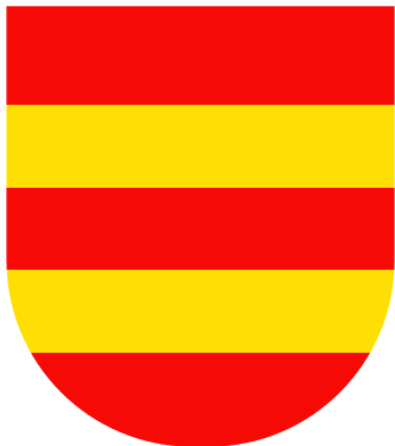
1961 – lov om fylkeskommuner

- Alle byer som tidligere hadde stått utenfor fylkeskommunen ble innlemmet i denne
- Unntak: Bergen og Oslo

1976 - fylkeskommunen

- Eget regionalt folkestyrt forvaltningsnivå
- Valg av representanter til fylkestinget
- Fylkesmannen eget statlig regionalt forvaltningsorgan

IKAVA

Vi har en del av historien din

2020 – Nye regioner

